

Дайджест політичних і законодавчих ініціатив. Квітень 2026

Квітень став місяцем системних рішень, спрямованих на економічну стійкість та європейську інтеграцію. Головна увага Парламенту та Уряду була зосереджена на гармонізації українських стандартів із вимогами ЄС — від технічного регулювання до енергетичних ринків. Ключовими напрямками стали цифровізація трудових відносин на окупованих територіях, підтримка бізнесу через реформу зайнятості та посилення енергобезпеки громад. У цьому дайджесті ми зібрали найважливіші зміни місяця, що впливають на роботу підприємців, соціальний захист громадян та підготовку країни до наступної зими.

Команда EU-LEAP продовжує інформувати вас про ключові рішення держави.

Квітень 2026 року в Україні пройшов під знаком «гармонізації та стійкості». Робота Верховної Ради та Кабінету Міністрів була спрямована на виконання «домашнього завдання» для вступу до ЄС, що включає адаптацію технічних стандартів, енергетичних правил та процедур державного нагляду. Окремим пріоритетом залишалася підтримка армії та національна безпека: від продовження дії воєнного стану до створення ТСК щодо захисту економічних інтересів держави.

У цьому випуску ми детально розберемо ухвалені закони про цифровізацію та соціальні гарантії, а також масштабні урядові ініціативи щодо стабілізації тарифів, підтримки ринку праці та підготовки енергосистеми до зими.

Проекти законів, прийняті в цілому Верховною Радою

№ 12221 — щодо гармонізації сфери акредитації та системи технічного регулювання з вимогами ЄС

Закон приводить українську систему акредитації у відповідність до європейських стандартів. Це спростить вихід українських промислових товарів на ринки Євросоюзу та гарантуватиме їхню безпеку для споживачів.

№ 14005 — щодо спрощення виконавчого провадження через цифровізацію

Документ запроваджує автоматичну взаємодію виконавчої служби з банками та реєстрами. Це дозволить швидше виявляти майно боржників, а також миттєво знімати арешти з рахунків після повної оплати боргу.

№ 12087-д — щодо імплементації норм європейського права в енергетиці

Закон інтегрує українські енергетичні ринки в європейську систему. Передбачено розвиток громадських енергетичних об'єднань, посилення безпеки постачання та створення прозорих умов для інвесторів.

№ 15110 — щодо справляння військового збору

Парламент продовжив дію чинних ставок військового збору на три роки після завершення воєнного стану. Усі зібрані кошти будуть спрямовані виключно на забезпечення потреб Збройних Сил України.

№ 15133 — Звернення до міжнародної спільноти у зв'язку з 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії

Верховна Рада закликала ООН та МАГАТЕ засудити ядерний тероризм РФ. Мета — не допустити нових катастроф через російські атаки на об'єкти атомної енергетики.

№ 12426 — щодо удосконалення ринкового нагляду відповідно до вимог ЄС

Встановлюються єдині правила контролю якості товарів як у звичайних магазинах, так і на інтернет-майданчиках. Держава отримує більше інструментів для захисту прав покупців на безпечну продукцію.

№ 14030 — про основні засади державного нагляду (контролю)

Процедури перевірок бізнесу адаптуються до стандартів ЄС. Це допоможе знизити корупційні ризики та зосередити увагу контролерів на підприємствах із високим рівнем небезпеки.

№ 15079 — про утворення ТСК з питань економічної безпеки

Створено спеціальну комісію для розслідування дій посадовців та держпідприємств, що могли завдати шкоди економіці України.

№ 13705-д — щодо спрощення підтвердження страхового стажу для пенсій

Закон дозволяє підтверджувати стаж через дані з електронних реєстрів, якщо трудові книжки чи архіви були знищені або залишилися в окупації. У разі відсутності даних у реєстрах стаж можна підтвердити свідченнями свідків чи через суд.

№ 12141 — щодо розширення компетенції міжнародного арбітражу

Документ дозволяє іноземним інвесторам розв'язувати спори з державою через українські арбітражні установи за світовими стандартами ЮНСІТРАЛ. Це важливий крок для залучення інвестицій.

№ 15197 та № 15198 — про продовження воєнного стану та мобілізації

Парламент офіційно затвердив укази Президента про продовження терміну дії воєнного стану та загальної мобілізації до 2 серпня 2026 року.

№ 14166 — щодо будівництва Музею Революції Гідності

Закон розблоковує будівництво Національного меморіального комплексу. Документ спрощує дозвільні процедури та вирішує правові спори щодо земельної ділянки на вулиці Героїв Небесної Сотні.

№ 12307 — щодо регулювання факторингу

Факторинг (фінансування під відступлення права вимоги) винесено в окремий закон відповідно до міжнародних практик. Це допоможе бізнесу швидше отримувати оборотні кошти.

№ 15184 — про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань розробки основних засад державної політики щодо взаємодії з національними рухами малих та корінних народів Російської Федерації

Комісія працюватиме над стратегією підтримки національних рухів малих народів Росії, що сприятиме деімперіалізації країни-агресора та посиленню безпеки України.

№ 13693 — щодо військових меморіальних кладовищ

Запроваджено єдині стандарти поховання захисників України. Держава гарантує створення мережі військових кладовищ та безоплатне поховання для кавалерів ордена «За мужність».

№ 0371 — про створення Міжнародної компенсаційної комісії

Ратифіковано угоду про створення незалежного органу при Раді Європи. Комісія буде частиною міжнародного механізму для виплати відшкодувань за збитки, завдані російською агресією.

№ 0349 — про автомобільні перевезення з Марокко

Угода створює правову базу для перевезень вантажів та пасажирів між країнами, відкриваючи нові можливості для логістики та експорту.

Рішення Уряду

соціальні гарантії, ринок праці та підготовка до зими

У квітні Кабінет Міністрів зосередився на стабілізації енергетичних тарифів для населення, підтримці аграріїв та впровадженні нових інструментів для збереження робочих місць.

Збереження тарифів на електроенергію

Уряд зафіксував ціну на світло для побутових споживачів на рівні **4,32 грн за кВт·год** до 31 жовтня 2026 року. Це забезпечує стабільність витрат українців на електроенергію протягом наступних півтора року.

Для домогосподарств із електроопаленням та будинків, не підключених до газу, у зимовий період діятиме пільговий тариф — **2,64 грн за кВт·год** при споживанні до 2 000 кВт·год на місяць. Обсяги понад цей ліміт оплачуватимуться за повною ціною.

Перезавантаження політики зайнятості та «Дія» для ТОТ

У межах нової Стратегії зайнятості запущено програму «Точка опори», яка компенсуватиме бізнесу частину зарплат працівників та ЄСВ у період простою після ворожих обстрілів. Це дозволить підприємствам зберегти команди, а людям — дохід і страховий стаж у період відновлення виробництва.

Крім того, запроваджено механізм дистанційного звільнення через «Дію» для українців, чії роботодавці залишилися на окупованих територіях або в зонах бойових дій. Тепер люди можуть офіційно припинити трудові відносини в односторонньому порядку, щоб працевлаштуватися на новому місці.

Підготовка кадрів для ОПК та пріоритетних галузей

Стартував експериментальний проєкт, що посилює зв'язок між навчанням та запитами роботодавців. Держава надаватиме гранти до 30 тис. грн на повну перекваліфікацію фахівців для оборонної галузі та енергетики, а також компенсуватиме підприємствам витрати на навчання нових співробітників.

Комплексна підтримка агровиробників

Уряд розширив програми для фермерів на прифронтових територіях, збільшивши компенсацію за купівлю української с/г техніки до 40%. Також держава покриватиме до 80% витрат на відновлення меліоративних систем у деокупованих регіонах.

Для аграріїв Херсонщини запроваджено прямі виплати за втрачені посіви (4700 грн/га), а з 7 квітня розпочався прийом заявок на підтримку тваринництва через Державний аграрний реєстр. Окремо для посилення енергонезалежності фермерів діють пільгові кредити на енергообладнання.

Посилення резервної генерації тепла

До наступного опалювального сезону Уряд спрямував 3 млрд грн на авансування закупівлі 247 нових блочно-модульних котелень загальною потужністю 1,3 ГВт. Додатково виділено понад 424 млн грн на підключення вже наявних мобільних установок.

Паралельно Уряд разом із «Нафтогазом» розробляє механізм врегулювання боргів підприємств теплокомуненерго за газ. Це має гарантувати стабільне постачання палива та безперебійну роботу галузі взимку.

Оновлення рухомого складу «Укрзалізниці»

Запущено масштабний проєкт вартістю 6,5 млрд грн із виробництва 100 нових пасажирських вагонів. До замовлення залучено понад 150 вітчизняних підприємств, що забезпечує роботою 10 тисяч українців.

Перші вагони нового покоління вже курсують на маршрутах. Вони мають збільшений на 20 років термін експлуатації, обладнані інклюзивними зонами, системами кондиціонування та сучасними акумуляторними батареями для підтримки комфортної температури до посадки пасажирів.

Це основні рішення влади за квітень, які ми відібрали для цього випуску. Ухвалені кроки закладають фундамент для системної роботи економіки в літній період: від стабілізації енергетичних витрат до розгортання масштабних програм підтримки агросектору та промисловості.

Команда EU-LEAP продовжує стежити за новими ініціативами та оперативно інформувати про них.